

Mahla – Puuvesi

Mahlaa koivusta

- Mahla on koivun kasvun käynnistämiseen tarvitsemaa nestettä.
- Mahlassa kulkee puun tarvitsemia ravinteita juuristosta latvaan ennen lehtien puhkeamista huhti-toukokuussa. Mahlan virtaus kestää 2–3 viikkoa.
- Mahla sisältää luonnon sokereita, glukoosia ja fruktoosia ja sekä erilaisia hedelmähappoja. Mahla pilaantuu siis herkästi.
- Mahlassa on pieniä määriä hivenaineita kuten kalsiumia, kaliumia, magnesiumia ja mangaania. Mahlan pH voi vaihdella välillä 7,5–5,5. Kuiva-aineita on noin 1 % eli mahla on pääosin vettä.
- Mahlan valutukseen tarvitaan metsänomistajan lupa.

Mahlaa talteen

- Mahlaa voidaan valuttaa puuhun porattavan reiän kautta.
- Reikään asetetaan putki, jota pitkin mahla valuu astiaan. Holkin avulla putki on asetettavissa tiiviisti.
- Suuria määriä valutettaessa rakennetaan putkilinjasto, jota pitkin mahla valuu isompaan säiliöön.
- Yhdestä puusta valuu muutamista litroista yli 10 litraan vuorokaudessa.

Mahla pilaantuu helposti

- Mahla tulee saada nopeasti jalostukseen: mahla kuumakäsitellään, suodatetaan, pakastetaan tai tuotteistetaan suoraan.
- Keruuastiat tulee tyhjentää mieluiten kaksi kertaa päivässä. Keruuastioiden puhtaudesta tulee huolehtia.
- Kotikäytössä mahla säilyy muutaman päivän jääkaapissa.

Koivikko

- Mahlan valutukseen sopivat parhaiten elinvoimaiset koivut, läpimitta mielellään vähintään 20 cm.
- Valutuslinjastoa varten tarvitaan useamman hehtaarin koivikko.
- Puuhun tulee porattavasta reiästä nopeasti värivika, joka leviää pysty-vaakasuunnassa, joten puun laatu heikkenee.

Kaupallista tuotantoa

- Mahlan valutuksen kannattavuudesta on tehty laskelmia ja tutkimuksia.
- Keskiverto saanti valutuskautena vaihtelee 50–300 litraa/puu.
- Puuvesien markkinoiden arvioidaan olevan kasvussa ja Suomessa on useita kaupallisia jalostajia.
- Mahlan voisi jalostaa myös siirapiksi.
- Pienimuotoiselle tuotannolle löytyy käyttöä paitsi juomana myös kosmetiikassa.

Metsäkeskus

maaseuturahasto

4H

www.metsakeskus.fi/hankkeet/luoppo